

แบบฝึกหัดที่ 4

เรื่อง หลักในการเลือกซื้อและใช้สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การเลือกซื้อสินค้า ต้องพิจารณาจากสิ่งใดมากที่สุด
 - ก. จำนวนเงินที่มีอยู่ในขณะนั้น
 - ข. จากสิ่งที่ยังไม่เหมือนคนอื่น
 - ค. ความนิยมของผู้คนในช่วงนั้น
 - ง. ความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับ
2. นักเรียนคิดว่า บุคคลใดมีความเข้าใจในการเลือกซื้ออาหารที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. สายใจ ชอบซื้ออาหารประเภทกระป๋อง
 - ข. สมใจ ชอบซื้ออาหารสดมาเก็บกักตุนเอาไว้
 - ค. สมศรี ชอบซื้อผักและผลไม้ที่ออกตามฤดูกาล
 - ง. สมหญิง ชอบซื้ออาหารที่มีราคาถูกที่สุด
3. ถ้านักเรียนอยากจะทราบว่า สินค้าชนิดหนึ่งมีคุณภาพดีหรือไม่นั้น ควรใช้วิธีการอย่างไรที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. ศึกษาจากคำโฆษณา
 - ข. ถามผู้ที่เคยใช้มาก่อน
 - ค. ซื้อมาใช้เองจะดีกว่า
 - ง. พิจารณาจากบริษัท
4. นักเรียนคิดว่า การเลือกซื้อสิ่งของ ควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด

ก. คุณภาพ	ข. ปริมาณ
ค. ความทันสมัย	ง. ความสวยงาม

5. นักเรียนคิดว่าของใช้ชนิดใด ที่ไม่จำเป็น ต้องซื้อไว้ใช้ทุกคน

ก. เสื้อกางเกง	ข. รองเท้าถุงเท้า
ค. สมุดปากกา	ง. ที่เหลาดินสอ

6. ข้อใด ไม่ใช่ สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับครอบครัว

ก. เครื่องดูดฝุ่น	ข. ผ้าห่ม
ค. หม้อหุงข้าว	ง. ตู้กับข้าว

7. ข้อใดเป็นหลักในการจัดซื้อสินค้าที่ดีที่สุด

ก. ซื้อเป็นชิ้นดีกว่าซื้อเป็นโหล
ข. ซื้อเงินสดดีกว่าซื้อเงินผ่อน
ค. ซื้อจากร้านขายปลีกดีกว่าร้านขายส่ง
ง. ซื้อจากพ่อค้าคนกลางดีกว่าจากผู้ผลิต

8. นักเรียนคิดว่าบุคคลใด เลือกซื้อสินค้า ได้เหมาะสมที่สุด

ก. เก่ง ซื้อยาตีฟันจากคำโฆษณา
ข. ก้อง ซื้อเสื้อกีฬาที่มีราคาแพง
ค. ก้อย ซื้อกระเป๋าราคาพอสมควร
ง. แก้ว ซื้อรองเท้าที่มีของแถม

9. ข้อใดจัดเป็นของฟุ่มเฟือย ได้ถูกต้องที่สุด

ก. ดวงใจ มีรองเท้า 10 คู่
ข. วิทยา มีหนังสือเรียน 50 เล่ม
ค. สมชาย มีบ้าน 5 หลัง
ง. ทองใบ มีเงิน 5,000 บาท

10. นักเรียนควรเลือกซื้อสิ่งของชนิดใด ที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด

ก. หนังสือการ์ตูน	ข. น้ำอัดลม
ค. ลูกอม	ง. ไม้บรรทัด

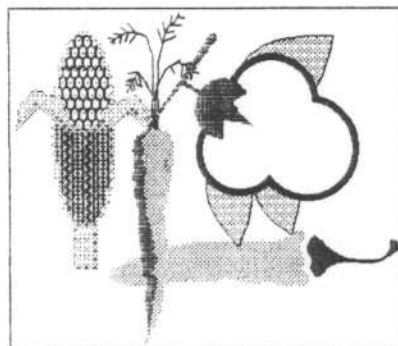
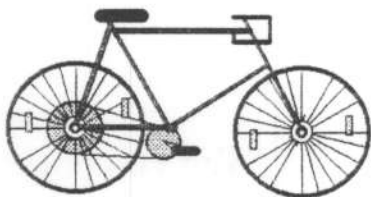

กรณีตัวอย่าง เรื่อง ชีวิตในครอบครัว

มีครอบครัวอยู่สองครอบครัว ซึ่งมีรายได้และฐานะความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน

ครอบครัวที่หนึ่ง สมาชิกในครอบครัวเมื่อมีเวลาว่างจะปลูกผักสวนครัวนานาชนิดไว้รับประทาน เช่น พริก โหระพา ตะไคร้ ผักกาด ผักคะน้า ฯลฯ เหลือจากรับประทานแล้ว แม่กับลูกก็นำไปขายที่ตลาด ทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีเงินสำหรับซื้อของใช้ที่จำเป็นของสมาชิกในบ้าน

ครอบครัวที่สอง สมาชิกทุกคนในครอบครัวแต่งตัวใส่เสื้อผ้าใหม่ๆ อยู่เสมอ ของใช้ภายในบ้านมีมากมายราคาแพงๆ แต่ของใช้ส่วนมากกู้เงินมาซื้อ ของบางอย่างก็ซื้อผ่อนส่ง เมื่อรายจ่ายมากกว่ารายรับในไม่ช้าของที่ซื้อมาเช่น โทรทัศน์สี ตู้เย็น ฯลฯ ต้องนำไปขายหมด ทำให้ความเป็นอยู่ภายในบ้านเปลี่ยนแปลงไป มีการขัดแย้งและทะเลาะวิวาทกันเสมอๆ ทำให้สมาชิกในบ้านใจคอหงุดหงิดและไม่สบายใจ

แผนการสอนตามแบบคู่มือของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนที่ 5

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
เรื่อง การวางแผนใช้จ่าย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การใช้จ่ายเกินฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และไม่รอบคอบในการบริโภค มีผลกระทบกระเทือนต่อความสุขในครอบครัว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องการวางแผนใช้จ่ายแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกผลกระทบของการขาดการวางแผนการใช้จ่ายต่อการดำรงชีวิตในครอบครัวได้
2. บอกวิธีการวางแผนใช้จ่ายเงินในการดำรงชีวิตได้
3. เขียนแผนการใช้จ่ายประจำตัวที่ตนเองปฏิบัติอยู่ได้
4. บอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายประจำตัวได้
5. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

การวางแผนใช้จ่าย

การวางแผนการใช้จ่าย เป็นสิ่งจำเป็นเพราะทำให้สามารถใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ขาดสน ครอบครัวที่อยู่ดีมีสุขจำเป็นต้องมีการวางแผนใช้จ่ายเงินในสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น เลือกซื้อสิ่งของที่จำเป็น เลือกซื้อของที่มีคุณค่า และประหยัด เป็นต้น

การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ ทำให้ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด และไม่เกินฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งเป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีให้แก่ตนเอง และช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น การวางแผนการใช้จ่ายควรมีตารางบันทึกการใช้จ่ายประจำตัว เพื่อจะได้ทราบว่าได้ใช้จ่ายไปในสิ่งใดบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าไร และพิจารณาในภายหลังว่า สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดไม่จำเป็น สิ่งใดเป็นของฟุ่มเฟือย เพื่อเป็นการประหยัดในการซื้อครั้งต่อไป การวางแผนการใช้จ่ายทำให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทุกคนในครอบครัวรู้ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว จะซื้อหาสิ่งใดก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบ ไม่ซื้อสิ่งของที่เกินฐานะหรือความจำเป็น และรู้จักประมาณตน
2. เป็นการป้องกันเงินขาดมือ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพราะสามารถรู้และจะได้เตรียมการไว้ล่วงหน้าถึงสิ่งที่ต้องจ่ายเพิ่ม
3. ทำให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน และเกิดความสามัคคีในครอบครัว
4. ทำให้รู้จักมัธยัสถ์ ประหยัดและอดออม
5. ทำให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักคุณค่าของเงินและสามารถใช้จ่ายอย่างถูกต้องเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

สุ่มตัวอย่างนักเรียนออกมาเล่าเกี่ยวกับระบบการใช้จ่ายเงินของตนเอง และครอบครัวในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

- การใช้จ่ายเงินในแต่ละวัน
- การเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว เช่น การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลาก
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติการวางแผนใช้จ่าย โดยครูกำหนดสถานการณ์ให้ดังนี้
ถ้านักเรียนได้รับเงินใช้จ่ายประจำเดือน เดือนละ 500 บาท ให้นักเรียนวางแผนการใช้จ่ายภายในจำนวนเงินตามหัวข้อและตารางข้างล่าง ดังต่อไปนี้

2.1 แบ่งเงินค่าใช้จ่ายออกเป็น ส่วนดังนี้

ก. เป็นเงิน บาท

ข. เป็นเงิน บาท

ค. เป็นเงิน บาท

2.2 ตารางบันทึกการใช้จ่าย

รายการ	จำนวน	จำนวนเงิน		เหตุผลในการซื้อ
		บาท	สตางค์	
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

3. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการวางแผนใช้จ่ายเงิน 500 บาท โดยให้เหตุผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

4. ครูรวมอภิปรายกับนักเรียน แล้วสรุปให้เห็นว่าการรู้จักวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ ทำให้ระบบการใช้จ่ายเงินเป็นไปอย่างเหมาะสมและไม่เกินฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของตนเอง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการวางแผนใช้จ่าย และเน้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

แบบฟอร์มตารางการใช้จ่าย

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 5
เรื่อง การวางแผนใช้จ่าย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นการวางแผนการใช้จ่ายในครอบครัวที่เหมาะสมที่สุด
 - ก. รายรับ รายจ่าย ค่าเช่าบ้าน
 - ข. รายรับ รายจ่าย เงินออม
 - ค. รายรับปกติ รายจ่ายพิเศษ
 - ง. รายจ่ายพิเศษ รายรับไม่มี

2. นักเรียนคิดว่า การวางแผนการใช้จ่าย มีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. จำเป็น เพราะทำให้สามารถใช้จ่ายเงินได้โดยไม่ขาดสน
 - ข. จำเป็น เพราะทำให้สมาชิกในครอบครัวมีงานทำที่ดีขึ้น
 - ค. ไม่จำเป็น เพราะทำให้เสียเวลาและเพิ่มภาระในการจัดทำ
 - ง. ไม่จำเป็น เพราะทำให้ครอบครัวเกิดความสับสนในการใช้จ่าย

3. ข้อใดเป็นผลของการวางแผนการใช้จ่ายที่ดี
 - ก. ทำให้มีสิ่งของในบ้านเพิ่มขึ้น
 - ข. ทำให้รายจ่ายมากกว่ารายรับ
 - ค. ทำให้ทุกคนในบ้านมีงานทำ
 - ง. ทำให้ค่าใช้จ่ายในบ้านเพียงพอ

4. ข้อใดถือได้ว่า เป็นการใช้จ่ายเกินฐานะ

ก. มีน้อยใช้มาก	ข. มีมากใช้น้อย
ค. มีน้อยใช้น้อย	ง. มีมากใช้มาก

5. นักเรียนคิดว่า การใช้จ่ายเกินฐานะ จะมีผลต่อครอบครัวอย่างไร
 - ก. ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุข
 - ข. ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีงานทำมากขึ้น
 - ค. ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้รับความเดือดร้อน
 - ง. ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความเห็นอกเห็นใจกัน
 6. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายประจำวัน
 - ก. ทำให้ใช้จ่ายได้พอดีกับฐานะของครอบครัว
 - ข. ทำให้ครอบครัวเกิดความสับสนในการใช้จ่าย
 - ค. ทำให้สามารถเตรียมเงินไปใช้จ่ายได้พอกับความต้องการ
 - ง. ทำให้วางแผนการใช้จ่ายสิ่งที่จำเป็นได้ถูกต้อง และเหมาะสม
 7. นักเรียนคิดว่าสิ่งใด จำเป็นมากที่สุด ในการใช้จ่ายเงิน
 - ก. ท້อบ ชื้ออาหาร
 - ข. แท็บ ชื้อของเล่น
 - ค. ทิม ชื้อน้ำอัดลม
 - ง. ทอม ชื้อเกมกด
 8. ถ้านักเรียนได้รับเงินค่าใช้จ่ายประจำวัน วันละ 20 บาท นักเรียนจะนำเงินไปใช้จ่ายในสิ่งใดที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. ชื้อบัตรชมภาพยนตร์ 15 บาท ที่เหลือซื้อลูกอม
 - ข. ชื้อสมุดเขียน 10 บาท ที่เหลือหยอดกระปุกออมสิน
 - ค. ชื้อน้ำอัดลม 8 บาท ที่เหลือให้เพื่อนยืมซื้อประทัด
 - ง. ชื้อก๊วยเตี๋ยว 10 บาท ที่เหลือเค็มพันตะกร้อกับเพื่อน
 9. นักเรียนคิดว่า การเก็บออมเงิน วิธีใดที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. เก็บตามแผนที่วางไว้
 - ข. เก็บครึ่งหนึ่งของเงินเดือน
 - ค. เก็บเมื่อเหลือจากค่าใช้จ่าย
 - ง. เก็บเมื่อขามมีเงินมากแล้ว
 10. นักเรียนสามารถช่วยเหลือครอบครัว แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้อย่างไร
 - ก. ปิดไฟอ่านหนังสือ
 - ข. ชื้อสิ่งของที่มียราคาแพง
 - ค. ใช้จ่ายอย่างประหยัด
 - ง. ไม่รับประทานอาหารกลางวัน
-

แบบฟอร์มตารางการใช้จ่าย

แผนการใช้จ่ายเงิน จำนวน 500 บาท

ถ้านักเรียนได้รับเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือน เดือนละ 500 บาท ให้นักเรียนวางแผนการใช้จ่ายภายในจำนวนเงินที่กำหนดให้ตามหัวข้อและตารางดังนี้

1. แบ่งเงินค่าใช้จ่าย 500 บาท ออกเป็น..... ส่วน ดังนี้
- ก.เป็นเงิน..... บาท
- ข.เป็นเงิน..... บาท
- ค.เป็นเงิน..... บาท
2. ตารางการใช้จ่าย

ลำดับที่	รายการใช้จ่าย	จำนวน	จำนวนเงิน		เหตุผลที่ซื้อ
			บาท	สตางค์	

แผนการสอนตามแบบคู่มือของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนที่ 6

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ลักษณะของครอบครัวที่ดี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ครอบครัวที่ดีย่อมทำให้สมาชิกในครอบครัวอยู่ดีมีสุข

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องลักษณะของครอบครัวที่ดีแล้ว นักเรียนสามารถ

1. สรุปลักษณะของครอบครัวที่ดีได้
2. บอกวิธีการปฏิบัติตนต่อครอบครัวที่ดีได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

ครอบครัวที่ดีจะมีความสุขภายในครอบครัว ต้องปราศจากการทะเลาะเบาะแว้งนอก จากนั้นสมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่สามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่มากเกินไป พ่อแม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดีได้ทั่วถึง ลูก ๆ ปฏิบัติตนอยู่ในโอวาทของพ่อแม่ รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มีความรักความเข้าใจต่อกัน ด้อยที่ด้อยอาศัยกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้าน และเศรษฐกิจภายในครอบครัวควรจะได้ด้วย กล่าวคือ มีรายรับเพียงพอในการใช้จ่าย

ลักษณะของครอบครัวที่ดีนั้นพื้นฐานสำคัญที่สุดก็คือ สมาชิกในครอบครัวจะต้องมีความรักความเข้าใจต่อกัน เมื่อเกิดปัญหาก็ช่วยกันแก้ไข ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ทำให้ครอบครัวอยู่ดีมีสุข เช่น เศรษฐกิจภายในครอบครัว จำนวนสมาชิกและสิ่งแวดล้อมก็มีอิทธิพลต่อครอบครัวอีกด้วย หัวหน้าครอบครัวต้องพิจารณาปรับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง โดยไม่หลงไหลไปกับสังคมรอบข้างกระทำกรอย่างเป็นตัวของตัวเอง ไม่ใช่เอาตามอย่างผู้อื่น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูนำภาพครอบครัวที่ดีและครอบครัวที่ไม่ดีมาให้นักเรียนดู แล้วร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของครอบครัวทั้งสองครอบครัวและผลกระทบที่มีต่อสังคม

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลากตัวเลข เช่น 1,2,3,4 และ 5 นักเรียนที่จับได้หมายเลขเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน

2. ครูแจกกรณีตัวอย่างเรื่อง “บ้านของอ้อย” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ศึกษา (ภาคผนวก) จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัวที่ดี โดยอภิปรายตามประเด็นคำถาม ต่อไปนี้

- 2.1 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเหมาะสมหรือไม่
- 2.2 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวเป็นอย่างไร
- 2.3 ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร
- 2.4 การอบรมเลี้ยงดูบุตร แต่ละครอบครัว มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร
- 2.5 เศรษฐกิจของครอบครัวมีความพอเหมาะกับการดำเนินชีวิตหรือไม่ อย่างไร

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม รายงานหน้าชั้นเรียนจากเรื่องที่ได้อ่านตามหัวข้อของเรื่องนั้นๆ

4. ครูร่วมอภิปรายกับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัวที่ดีเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัวที่ดี แล้วให้นักเรียนแต่ละคนวาดภาพเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัวที่ดี เรื่อง “ครอบครัวที่ฉันต้องการ”

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียน

1. ภาพ
2. กรณีตัวอย่างเรื่อง “บ้านของอ้อย”

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. ตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 6
เรื่อง ลักษณะของครอบครัวที่ดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. “ลักษณะของครอบครัวที่ดี” สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด
 - ก. พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก ๆ
 - ข. ลูก ๆ ชอบก่อปัญหาให้แก่ครอบครัว
 - ค. สมาชิกทุกคนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่
 - ง. ลูก ๆ ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่

2. นักเรียนคิดว่า บุคคลต่อไปนี้ ใครน่าจะเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

ก. บอล แดงตัวเรียบร้อย	ข. บาส รูปร่างหน้าตาดี
ค. บุ่ม ช่วยแม่หุงข้าว	ง. บีม หน้าตาเหมือนแม่

3. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะของครอบครัวที่ดี
 - ก. พ่อแม่ชอบทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ
 - ข. สมาชิกรู้จักรับผิดชอบการทำงานในหน้าที่
 - ค. พ่อแม่ช่วยกันอบรมสั่งสอนลูก ๆ ก่อนเข้านอน
 - ง. สมาชิกมีความรักใคร่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน

4. ลักษณะของครอบครัวที่ดี สมาชิกในครอบครัว ไม่ควร ยึดหลักในข้อใด

ก. ความยุติธรรม	ข. ความอิจฉาริษยา
ค. ความเสียสละ	ง. ความเมตตากรุณา

5. ครอบครัวที่ดี สมาชิกแต่ละคน ไม่ควรปฏิบัติ ในสิ่งใดต่อไปนี้
 - ก. ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ข. ให้ความรัก ความเข้าใจต่อกัน
 - ค. เชื่อฟังคำอบรมสั่งสอนของพ่อแม่
 - ง. เมื่อทำผิดไม่ควรให้อภัยซึ่งกันและกัน

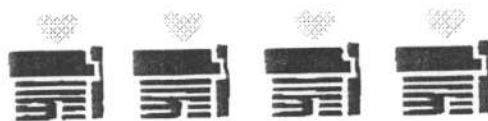
6. ครอบครัวที่ดี พ่อแม่ควรปฏิบัติต่อลูก ๆ อย่างไร ที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. พยายามหาเงินให้ลูกใช้มาก ๆ
 - ข. ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูก ๆ
 - ค. ทำงานบ้านทุกอย่างแทนลูก ๆ
 - ง. คอยซื้อของเล่นใหม่ ๆ ให้ลูก ๆ
 7. นักเรียนคิดว่า บุคคลใด น่าจะมาจากครอบครัวที่ดี
 - ก. เบียร์ ชอบรังแกเพื่อน ๆ
 - ข. เดียร์ ชอบลักเล็กขโมยน้อย
 - ค. แบน ชอบช่วยเหลือเพื่อน ๆ
 - ง. แมน ชอบพูดจาก้าวร้าว
 8. ครอบครัวจะอยู่ด้วยกันได้อย่างมีความสุข สมาชิกในครอบครัวควรยึดหลักในข้อใด
 - ก. ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน
 - ข. ทำอะไรตามใจตัวเอง
 - ค. ต่างคนต่างอยู่ต่างคนต่างทำ
 - ง. ทุกเรื่องเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่
 9. การที่ลูกประพฤติ ไม่ดีหรือไม่เหมาะสม นักเรียนคิดว่าน่าจะมาจากสาเหตุใดมากที่สุด
 - ก. เด็กมีนิสัยที่ไม่ดีมาตั้งแต่เกิด
 - ข. ครอบครัวนั้นมีฐานะที่ยากจน
 - ค. พ่อแม่ให้ความรักแก่ลูก ๆ มากเกินไป
 - ง. ขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว
 10. นักเรียนควรปฏิบัติตนต่อครอบครัวอย่างไร ที่สำคัญที่สุด
 - ก. ประพฤติตนเป็นคนดี
 - ข. คอยให้คำปรึกษาแก่พ่อแม่
 - ค. ดำเนินชีวิตตามอย่างพ่อแม่
 - ง. ช่วยอบรมสมาชิกในครอบครัว
-

กรณีตัวอย่าง เรื่อง บ้านของอ้อย

บ้านของอ้อยเป็นหลังเล็กๆ มองดูภายนอกสะอาดเรียบร้อยน่าอยู่ ตั้งอยู่ในบริเวณไม่กว้างขวางมากนัก บ้านหลังนี้มีสมาชิกอยู่ในครอบครัว 4 คน มีพ่อแม่และลูกอีก 2 คน สมาชิกทุกคนอยู่กันอย่างมีความสุข มีความรักใคร่ปรองดองกันดี พ่อแม่เป็นคนมีระเบียบวินัย เอาใจใส่ดูแลลูก ๆ ทุกคน พูดยาไฟเราน่าฟัง ตลอดจนกิริยามารยาทต่าง ๆ เรียบร้อย ลูก ๆ ทุกคนเป็นที่รักใคร่ของพ่อแม่ ครูในโรงเรียน และเพื่อนบ้าน ลูกทุกคนช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน และแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบในบ้าน บ้านจึงสะอาดเรียบร้อยและน่าอยู่ ไม่รกรุงรัง เมื่อลูกกลับจากโรงเรียนแล้ว ทุกคนจะช่วยกันทำงานบ้านตามหน้าที่เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เสร็จแล้วอาบน้ำ และรับประทานอาหารเย็นร่วมกันกับพ่อแม่ แล้วอ่านหนังสือและทำการบ้านของตน

วันธรรมดา พ่อจะไปทำงาน ลูก ๆ ไปโรงเรียน ส่วนแม่ขายของเล็ก ๆ น้อย ๆ หน้าบ้าน วันหยุด วันเสาร์ วันอาทิตย์ แม่และลูก ๆ จะพากันไปตลาดเพื่อซื้อของมาทำขนมขาย ทุกคนในครอบครัวหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส และมีอัธยาศัยดี จึงทำให้ขายของได้ดี นอกจากนั้น สมาชิกในครอบครัวรู้จักช่วยกันประหยัด ทำให้มีรายได้มากกว่ารายจ่าย ในไม่ช้าครอบครัวนี้ก็มีฐานะดีขึ้น พ่อแม่เป็นคนใจดี ชอบช่วยเหลือเพื่อนบ้านด้วยกัน ถ้าเพื่อนบ้านมาขอเรื่องใด ๆ ก็ตาม พ่อแม่จะช่วยเหลือทันที จึงเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนบ้าน

ทุกคนในครอบครัวมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีเวลาทำงาน มีเวลาพักผ่อน และมีเวลาสังคมกับเพื่อนบ้าน

แผนการสอนตามแบบคู่มือของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนที่ 7

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ย่อมส่งผลต่อสังคม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคมได้
2. บอกผลดีและผลเสียของครอบครัวที่ดี และไม่ดีที่มีต่อสังคมได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง อย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

ครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว ย่อมมีผลต่อสังคม กล่าวคือ ถ้าสมาชิกปฏิบัติตัวดี ก็จะช่วยส่งเสริมสังคมให้ดีขึ้น และในทางตรงกันข้าม ถ้าสมาชิกปฏิบัติตัวไม่ดี ก็จะทำให้เกิดปัญหาแก่สังคม ทำให้สังคมนั้นไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

ครอบครัวที่ดี จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครอบครัวอื่น ๆ ให้ดีตาม และทำให้มีความเจริญรุ่งเรืองตามไปด้วย ลักษณะของครอบครัวที่ดี เช่น บุคคลในครอบครัวมีสุขภาพดี มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีความรักใคร่สามัคคีกัน มีความรักความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทุกคนประพฤติตนเป็นคนดี เป็นต้น ครอบครัวในลักษณะนี้ จึงไม่ก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม แต่จะคอยช่วยเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และสร้างความเจริญมั่นคงแก่สังคม และประเทศชาติได้เป็นอย่างดี ทำให้สังคมมีความสุข

ครอบครัวที่ไม่ดี กล่าวคือ ครอบครัวที่มีสมาชิกก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม เช่น ขอบทะเลาะวิวาท และก่อปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาว่างงาน ปัญหาโจรกรรม และปัญหาอื่น ๆ บุคคลขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ทั้งขยะ

ไม่เป็นที่ทำให้บ้านเมืองสกปรก สมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพไม่ดี สมาชิกได้รับการศึกษาไม่เพียงพอ ครอบครัวมีรายได้น้อย เป็นต้น ครอบครัวในลักษณะนี้จะก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ทำให้สังคมไม่สงบสุข และประเทศชาติไม่เจริญก้าวหน้า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำภาพสมาชิกครอบครัว ที่เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม และภาพสมาชิกครอบครัว ที่ก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคมมาให้นักเรียนดูแล้วสนทนาร่วมกับนักเรียนถึงความแตกต่างของครอบครัวทั้งสองครอบครัวและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในสังคม

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลาก
2. ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “ อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม ” ให้นักเรียนได้ศึกษา (ภาคผนวก) จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม โดยอภิปรายตามประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

2.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกต่อครอบครัว

2.2 ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว

2.3 การเลี้ยงดูและการอบรมสั่งสอนเด็ก

2.4 การใช้จ่ายในครอบครัว

2.5 การรักษาความสะอาดภายในบ้าน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานอภิปรายหน้าชั้นเรียนตามประเด็นหัวข้อของเรื่องนั้นๆ และเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ชักถามข้อสงสัยได้

4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคมเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคมว่าถ้าสมาชิกในครอบครัวปฏิบัติตัวดีก็จะช่วยให้สังคมสงบสุข และเจริญก้าวหน้า แต่ถ้าสมาชิกในครอบครัวปฏิบัติตัวไม่ดีก็จะทำให้บ้านเมืองเดือดร้อนและสังคมไม่สงบสุข

ชั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพครอบครัวที่เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม
2. ภาพครอบครัวที่สร้างภาระให้แก่สังคม
3. เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม”

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายกลุ่ม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 7

เรื่อง อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- _____ 1. ครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
- _____ 2. ครอบครัวดี ไม่สามารถทำให้สังคมดีได้
- _____ 3. สมาชิกที่ดีของสังคม เป็นผลมาจากการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว
- _____ 4. ครอบครัวมีอิทธิพลต่อสังคม กล่าวคือ สามารถสร้างหรือทำลายสังคมได้
- _____ 5. สังคมจะดีหรือเลว ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกาปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

6. ข้อใด ไม่สอดคล้อง กับข้อความที่ว่า “ครอบครัวมีอิทธิพลต่อสังคม”
 - ก. ครอบครัวดี ทำให้สังคมดีได้
 - ข. ครอบครัวไม่ดี ทำให้สังคมเดือดร้อนได้
 - ค. ครอบครัวดี ทำให้บ้านเมืองเจริญได้
 - ง. ครอบครัวไม่ดี สร้างความเจริญให้แก่สังคมได้
7. นักเรียนคิดว่า ปัญหาของสังคมในปัจจุบัน เกิดจากสถาบันใดมากที่สุด
 - ก. โรงเรียน
 - ข. ศาสนา
 - ค. ครอบครัว
 - ง. ชุมชน
8. “สังคมดี ย่อมทำให้ครอบครัวดีไปด้วย” จากคำกล่าวนี สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด
 - ก. ดีวัวกระทบคราด
 - ข. เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง
 - ค. ลูกไม่ยอมหล่นไม่ไกลต้น
 - ง. เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม

9. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง

- ก. ครอบครัวยเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
- ข. สังคมดีช่วยให้ครอบครัวดีไปด้วย
- ค. สมาชิกมีส่วนสำคัญที่ทำให้ครอบครัวดี
- ง. ครอบครัวที่ไม่ดีทำให้สังคมเจริญก้าวหน้า

10. สังคมจะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับปัจจัยในข้อใดมากที่สุด

- ก. การมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก
 - ข. การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว
 - ค. หน้าที่การงานของสมาชิกในครอบครัว
 - ง. ความร่ำรวยของสมาชิกในครอบครัว
-

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสังคม

การที่คนเรายู่ร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อยู่รวมเป็นครอบครัว และครอบครัวตั้งแต่ 2 ครอบครัวขึ้นไป อยู่ร่วมกันเป็นสังคม ครอบครัวจะดีหรือไม่ดี จะส่งผลต่อสังคมโดยตรง

ครอบครัวที่ดีจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครอบครัวอื่นๆ ได้ติดตาม เมื่อครอบครัวอยู่ดีมีสุข จะทำให้นุคคลในครอบครัวมีสุขภาพดี มีความรับผิดชอบ มีความรักใคร่สามัคคีกัน สมาชิกได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ครอบครัวในลักษณะนี้ จึงไม่ก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม แต่จะช่วยเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างความเจริญมั่นคงแก่สังคม และประเทศชาติได้เป็นอย่างดี ทำให้สังคมมีความสุข

ครอบครัวที่ไม่ดี ทำให้นุคคลในครอบครัวมีสุขภาพไม่ดี ได้รับการศึกษาน้อยและมีรายได้น้อย สมาชิกขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ครอบครัวลักษณะนี้ จะก่อให้เกิดปัญหาและสร้างภาระให้แก่สังคม เช่น การทะเลาะวิวาท ทั้งเศษขยะไม่เป็นที่ ทำให้บ้านเมืองสกปรก ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโสเภณีเด็ก ฯลฯ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ทำให้สังคมอยู่อย่างไม่สงบสุข และประเทศชาติไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

แผนการสอนตามแบบคู่มือของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนที่ 8

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การปฏิบัติตนในสังคม

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ย่อมทำให้สังคมมีความสงบสุข

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนในสังคมแล้ว นักเรียนสามารถ

1. เสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมได้
2. บอกผลดีผลเสียในการปฏิบัติตนในสังคมได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง อย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

การปฏิบัติตนในสังคม

การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัวย่อมมีผลต่อสังคม กล่าวคือถ้าสมาชิกปฏิบัติตัวดีก็จะช่วยส่งเสริมสังคมให้ดีขึ้น และในทางตรงกันข้ามถ้าสมาชิกปฏิบัติตัวไม่ดี ก็จะทำให้เกิดปัญหาแก่สังคม ทำให้สังคมไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

แนวทางที่จะช่วยส่งเสริมสังคมให้เจริญก้าวหน้า ย่อมขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติตนของบุคคลในสังคม กล่าวคือ จะต้องปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เพื่อความก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ ไม่สร้างปัญหาให้เป็นภาระแก่สังคม มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ มีความขยันหมั่นเพียร ประกอบอาชีพด้วยความสุจริต มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สุขร่วมกันในสังคม อันจะเป็นผลให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูนำภาพการปฏิบัติหน้าที่ดีและไม่ดีของบุคคลในสังคมมาให้ นักเรียนดู แล้วร่วมกันอภิปรายถึงผลดีผลเสียจากการปฏิบัติตน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลาก
2. ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “แนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ศึกษา (ภาคผนวก) จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
4. ครูอภิปรายร่วมกับนักเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และผลเสียจากการปฏิบัติตนในสังคมเพิ่มเติม พร้อมยกตัวอย่างของบุคคลดังกล่าวที่นักเรียนเคยพบเห็นในปัจจุบัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพการปฏิบัติหน้าที่ดีและไม่ดีของบุคคลในสังคม
2. เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “แนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม”

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายกลุ่ม
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 8
เรื่อง การปฏิบัติตนในสังคม

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูกและเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- 1. การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว ย่อมมีผลต่อสังคม
- 2. สังคมจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว
- 3. การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เป็นหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านเท่านั้น
- 4. การอยู่ร่วมกันในสังคม สมาชิกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- 5. สังคมจะยุ่งเหยิงถ้าทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

- 6. ข้อใด ไม่ใช่ เป็นการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
 - ก. ต้อง ทั้งเศษขยะไม่เป็นที่
 - ข. ป้อง ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
 - ค. ก้อง ประกอบอาชีพที่สุจริต
 - ง. เอก สละที่นั่งโดยสารให้คนแก่
- 7. การที่จะพัฒนาสังคมให้ได้ผลดีนั้น ควรเริ่มพัฒนาในข้อใดก่อน
 - ก. พัฒนาตนเอง
 - ข. พัฒนาที่ทำงาน
 - ค. พัฒนาบ้านเมือง
 - ง. พัฒนาประเทศชาติ

8. สังคมจะสงบสุข เมื่อทุกคนปฏิบัติตนอย่างไร
- ก. ทำตามใจชอบ
 - ข. ทำตามกฎหมาย
 - ค. ทำตามคนดัง
 - ง. ทำตามกลุ่มของตนเอง
9. นักเรียนคิดว่า บุคคลใดปฏิบัติตนต่อสังคมได้ดีที่สุด
- ก. สมเพียร ชีดเขียนฝาผนังของวัด
 - ข. สมเจต ขับรถฝ่าฝืนกฎจราจร
 - ค. สมพร ทิ้งเศษขยะลงในแม่น้ำ
 - ง. สมชัย เดินข้ามถนนบนสะพานลอย
10. นักเรียนควรปฏิบัติตนต่อสังคมอย่างไร ที่สำคัญที่สุด
- ก. คอยให้คำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ในชุมชน
 - ข. สมัครเป็นทหารเพื่อรับใช้ประเทศชาติ
 - ค. ประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม
 - ง. คอยดูแลรักษาความปลอดภัยในชุมชน
-

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง แนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญสถาบันหนึ่งในสังคม ครอบครัวดีทำให้บุคคลในครอบครัวมีสุขภาพดี มีความรับผิดชอบ มีความรักความสามัคคีสมาชิกได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงครอบครัวในลักษณะนี้จึงไม่ก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม แต่ช่วยเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างความเจริญมั่นคงให้แก่สังคมและประเทศชาติได้เป็นอย่างดี ทำให้สังคมสงบสุข ส่วนครอบครัวที่ไม่ดี กล่าวคือ ครอบครัวที่ชอบก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม เช่น การทะเลาะวิวาท และก่อปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโจรกรรม และปัญหาอื่น ๆ สมาชิกขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพไม่ดี หรือได้รับการศึกษาไม่เพียงพอ เป็นต้น ครอบครัวในลักษณะนี้จะก่อปัญหาหรือสร้างภาระให้แก่สังคม ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ทำให้สังคมไม่สงบสุข และประเทศชาติไม่เจริญก้าวหน้า

แนวทางที่จะช่วยส่งเสริมสังคมให้เจริญก้าวหน้า ย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลในสังคม กล่าวคือ จะต้องปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เพื่อความก้าวหน้าของสังคม และประเทศชาติ ไม่สร้างปัญหาให้เป็นภาระแก่สังคม มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความขยันหมั่นเพียรประกอบอาชีพด้วยความสุจริต มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีระเบียบวินัยและปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบจารีตประเพณีอันดีอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สุขร่วมกันในสังคม อันจะเป็นผลให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

แผนการสอนตามแบบคู่มือของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนที่ 9

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การเลี้ยงดูทารกและเด็ก

เวลา 6 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเลี้ยงดูทารกและเด็กอย่างถูกวิธี เป็นการวางพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสร้างบุคลิกภาพที่ดี ให้แก่สมาชิกของครอบครัวและสังคม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่อง การเลี้ยงดูทารกและเด็กแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกวิธีการเลี้ยงดูทารกและเด็กที่ถูกหลักอนามัยได้
2. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง อย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

การเลี้ยงดูทารกและเด็ก เป็นการวางพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสร้างบุคลิกภาพที่ดีแก่สมาชิกของครอบครัวที่จะส่งผลให้ครอบครัวอยู่ดีมีสุข การเลี้ยงดูทารกและเด็กควรคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้

1. การให้อาหาร น้านมแม่จัดเป็น “ยอคอาหารของทารก” เพราะว่ามีประโยชน์ ปลอดภัย สะอาด ไม่ต้องซื้อหา ไม่ต้องเตรียม คิมได้ทันที แล้วย่อยง่าย นมผสมเป็นอาหารรองจากนมแม่ ควรคำนึงถึงเรื่องความสะดวก ขงไม่ขึ้นหรือใสเกินไป ไม่ควรใช้นมข้นเลี้ยงทารก ควรให้อาหารเสริมแก่ทารก เช่น ธาตุเหล็กจากตับ อาหารที่มีวิตามินซี วิตามินดี และน้ำมันตับปลา ระยะต่อมาควรให้อาหารเสริม เช่น เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ การรับประทานอาหาร ควรฝึกให้เป็นเวลา
2. การพักผ่อน เวลานอนของเด็กเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งในการเลี้ยงดู และควรฝึกให้เด็กนอนเป็นเวลา เช่น อายุ 1 เดือน นอน 21 ชั่วโมง อายุ 6 เดือน นอน 16 ชั่วโมง และอายุ 1 ขวบ นอน 15 ชั่วโมง เป็นต้น
3. ความสะอาดของร่างกายและเครื่องนุ่งห่ม การรักษาความสะอาดให้ถูกหลักอนามัย นับเป็นเรื่องสำคัญจะทำให้ทารกพ้นจากโรคภัยไข้เจ็บ ผู้เลี้ยงจะต้องมีความพิถีพิถัน

เช่น ในการอาบน้ำให้เด็กทารกจะต้องผสมน้ำให้อุ่นพอดี ระวังไม่ให้น้ำเข้าหูทารก เมื่ออาบน้ำเสร็จควรเช็ดตัวให้แห้ง ทาแป้ง ใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสภาพอากาศและตรวจดูว่าไม่มีส่วนใดที่ทำให้เด็กเจ็บ

4. การตรวจสุขภาพและให้ภูมิคุ้มกันโรค ต้องปรึกษาแพทย์ เช่น เด็กแรกเกิดถึง

- 1 เดือน ต้องฉีดวัคซีน บีซีจี เพื่อป้องกันเชื้อวัณโรค และปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ เด็กอายุ
- 2-3 เดือน ต้องฉีดวัคซีนป้องกันคอตีบ บาดทะยัก และไอกรน ครั้งที่ 1 และฉีดวัคซีน บีซีจี หรือปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ เด็กอายุ 4-5 เดือน ฉีดวัคซีนป้องกันคอตีบ บาดทะยักและไอกรน ครั้งที่ 2 และเด็กอายุ 1 ปีครึ่ง ถึง 2 ปี ฉีดป้องกันคอตีบ บาดทะยัก และไอกรนกระตุ้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นำภาพการเลี้ยงดูทารกและเด็กในวัยต่างๆ มาให้นักเรียนดูแล้วร่วมกันสนทนา ประกอบภาพ จากนั้นสุ่มนักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ ซึ่งได้เคยพบเห็นในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับการเลี้ยงดูทารกและเด็ก

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้นักเรียนจับสลากชื่ออาหารของทารก เช่น นม ก๋วยเตี๋ยว ปลา ส้ม และไข่ นักเรียนที่จับสลากได้ชื่อเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเนื้อหาการเลี้ยงดูทารกและเด็ก จากบอร์ดนิทรรศการ ที่ครูจัดขึ้นในบริเวณห้องเรียน เรื่อง การเลี้ยงดูทารกและเด็กที่ถูกหลักอนามัย ในหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 การให้อาหารแก่ทารกในระยะแรกเกิด ถึง 12 เดือน
- 2.2 การพักผ่อน
- 2.3 การอาบน้ำ
- 2.4 การตรวจสุขภาพและให้ภูมิคุ้มกันโรค

3. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่ม ออกมารายงานและอธิบายเกี่ยวกับการให้อาหาร การพักผ่อน การอาบน้ำ การตรวจสอบสุขภาพและให้ภูมิคุ้มกัน ของทารกและเด็กแต่ละระยะควรเป็นอย่างไรและการดูแลในเรื่องดังกล่าวส่งผลแก่เด็กอย่างไร จำแนกความถูกต้องและไม่ถูกต้องในการให้อาหาร การพักผ่อน การอาบน้ำ การตรวจสอบสุขภาพและภูมิคุ้มกัน โดยครูคอยชี้แนะ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เกี่ยวกับการเลี้ยงดูทารกและเด็กที่ถูกหลัก่อนามัย ในเรื่องการให้อาหาร การพักผ่อน การอาบน้ำ การตรวจสอบสุขภาพและให้ภูมิคุ้มกัน

ขั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพ
2. ป้ายนิเทศ
3. สลาก 5 กลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 9

เรื่อง การเลี้ยงดูทารกและเด็กที่ถูกหลกอนามัย

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียน ✓ หน้าข้อที่ถูก และ X หน้าข้อที่ผิด

-1. POV เป็นวัคซีนป้องกันโรคคอตีบในเด็ก
-2. เด็กควรอาบน้ำอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง
-3. นมชั้นหวาน เป็นอาหารเสริมสำหรับทารกจากนมแม่
-4. อาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารกคือ นมมารดา
-5. ท่านอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กทารกคือ นอนคว่ำ

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุด

6. อาหารในข้อใด ไม่เหมาะสม ในการใช้เลี้ยงทารก

ก. น้ำส้มคั้น	ข. นมชั้นหวาน
ค. ข้าวบดไข่แดง	ง. กลัวย่น้ำว่าสุกหอม
7. ข้อใดเป็นน้ำที่เหมาะสมสำหรับการอาบน้ำของเด็กทารก

ก. น้ำอุ่น	ข. น้ำฝน
ค. น้ำประปา	ง. น้ำทั่วไป
8. ข้อใดควรฝึกให้เป็นเวลาสำหรับเด็ก

ก. การเล่น	ข. การหัวเราะ
ค. การร้องไห้	ง. การนอน
9. วัคซีน บีซีจี ใช้ป้องกันโรคอะไร

ก. โรคคอตีบ	ข. โรคโปลิโอ
ค. วัณโรค	ง. ไทฟอยด์
10. การเลี้ยงดูทารกและเด็กที่ถูกหลกอนามัย ไม่ควร คำนึงถึงเรื่องใด

ก. การให้อาหาร	ข. การพักผ่อน
ค. การรักษาความสะอาด	ง. การสัมผัสการวะ

แผนการสอนตามแบบคู่มือของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนที่ 10

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอบรมเลี้ยงดู เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างมนุษย์ให้มีคุณค่าต่อครอบครัวและสังคม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้องได้
2. บอกผลกระทบที่เกิดจากการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ไม่ถูกต้องได้
3. บอกผลที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้องได้
4. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง อย่างน้อย 8 ข้อใน 10 ข้อ

เนื้อหา

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่งทั้งต่อครอบครัว ประเทศชาติและโลก ถ้ามนุษย์มีสุขภาพร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาดี สิ่งดีงามต่างๆ ในสังคมมนุษย์ก็จะเกิดขึ้นมากมาย การอบรมเลี้ยงดู จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ช่วยสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่า

การเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลเพื่อตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจโดยมุ่งเน้นให้เด็กมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรค ไม่เกิดความพิการ อารมณ์แจ่มใส อุปนิสัยดี สติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น เป็นต้น

การอบรม หมายถึง การแนะนำฝึกฝนให้เด็กมีวินัย มุ่งเน้นให้เด็กประพฤติดี มีระเบียบวินัย รู้จักควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ รู้ผิดรู้ชอบ รู้ชั่วรู้ดี รู้ควรไม่ควร มีใจหนักแน่น เป็นต้น

การอบรมเลี้ยงดูต้องกระทำควบคู่กันไปเสมอในเด็กทุกวัย ปัญหาทางกายที่เกิดจากการเลี้ยงดูไม่ถูกต้อง เช่น ปัญหาโรคขาดสารอาหาร ปัญหาโรคติดเชื้อต่างๆ ในเด็กปัญหาอุบัติเหตุ เป็นต้น ปัญหาที่เกิดจากการอบรมไม่ถูกต้อง อบรมไม่เป็น เช่น ปัญหาพฤติกรรมของเด็กอันไม่พึงประสงค์ของสังคม จนพ่อแม่ผู้ปกครองเกิดความไม่สบายใจ หรือบางครั้งต้องเดือดร้อน ทั้งกายใจและทรัพย์สินเงินทอง เพราะการกระทำของลูก

ในอดีตรอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแลให้กินอิ่ม นอนเป็นเวลา แต่งตัวสะอาดเรียบร้อยกิริยามารยาทดี วานอนนอนง่าย ทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ ขยันขันแข็งช่วยเหลืองานบ้าน ถ้าเป็นลูกผู้หญิงจะฝึกเรื่องการบ้านการเรือนด้วย ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมืองเปลี่ยนแปลงไปมาก ดังนั้นบทบาทการอบรมเลี้ยงดูเด็กต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากเดิมบ้าง ผู้เลี้ยงดูต้องปรับตัวให้ทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ต้องสอนให้เด็กปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากเดิมบ้าง ผู้เลี้ยงดูต้องปรับตัวให้ทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ต้องสอนให้เด็กมั่นใจในตัวเอง แก้ปัญหาต่างๆ ของตัวเองได้ ช่วยตัวเองได้ ผู้เลี้ยงดูจึงต้องใกล้ชิดกับเด็ก เป็นเพื่อนคุยเป็นที่ปรึกษาตอบปัญหาคับข้องใจของเด็กได้มีความรู้รอบตัวดี แก้ปัญหาได้อย่างสงบ ใจเย็น อ่อนโยน สร้างบรรยากาศในบ้านให้อบอุ่นด้วยความรัก เพื่อเด็กจะได้รู้สึกอบอุ่นมั่นคง ปราศจากความหวาดกลัว ความรู้สึกอบอุ่นมั่นคงนี้จะพาคำสั่งช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต รู้จักแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างเสรี มีความคิดริเริ่มดี สามารถจัดการแก้ปัญหาด้วยตัวเองและสถานการณ์ต่างๆ ได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสุ่มนักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ที่เคยช่วยเหลือหรือได้เห็นตัวอย่าง เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก แล้วร่วมกันอภิปรายจำแนกความถูกต้องและไม่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดู

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยการจับสลากชื่อของสมาชิกในครอบครัว เช่น พ่อ พี่ชาย พี่สาวและน้องชาย นักเรียนที่จับสลากได้ชื่อเดียวกันจะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
2. ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “การอบรมเลี้ยงดูเด็ก” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ศึกษา

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงาน เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง
- 3.2 ผลจากการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง
- 3.3 ผลกระทบที่เกิดจากการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ไม่ถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอีกครั้ง

การวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

การประเมินผล

- 1. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 2. ตรวจแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 10
เรื่อง การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และ X หน้าข้อที่ผิด

- 1. การอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างมนุษย์ให้มีคุณค่า
- 2. การเลี้ยงดูและการอบรมเด็กต้องกระทำควบคู่กันไปเสมอในเด็กทุกวัย
- 3. การอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นหน้าที่ของมารดาเท่านั้น
- 4. ครอบครัวที่อบรมเด็กที่ไม่ถูกวิธี จะก่อให้เกิดปัญหาทางพฤติกรรม อันไม่พึงประสงค์ของสังคมได้
- 5. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลสุขภาพและให้ความรักความอบอุ่น ตลอดจนการฝึกฝนให้เด็กมีวินัยในตนเอง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุด

6. ข้อใดเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันมากที่สุด
- ก. จาริก เป็นคนอ่านหนังสือง่าย
 - ข. มนต์ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ใหญ่
 - ค. สุวัฒน์ มีกิริยามารยาทเรียบร้อย
 - ง. ประภาส มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. ข้อใดเป็นปัญหาทางกายที่เกิดจากการเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้อง
- ก. บอย ขาดสารอาหาร
 - ข. เบียร์ เป็นคนก้าวร้าว
 - ค. แบน ช่วยตัวเองไม่ได้
 - ง. บอด เป็นคนหวาดกลัว

8. สิ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยในการเลี้ยงและอบรมเด็กให้เป็นเด็กที่มีคุณภาพคือข้อใด
- ก. ให้อาหารมาก
 - ข. ให้ความรักความอบอุ่น
 - ค. ตามใจเด็กทุกอย่าง
 - ง. จัดบันทึกพัฒนาการเด็กทุกระยะ
9. การอบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว ควรเน้นเป็นเรื่องใด เป็นอันดับแรก
- ก. การมีสมาธิ
 - ข. การมีสัมมาคารวะ
 - ค. การช่วยเหลือตนเอง
 - ง. การมีความรับผิดชอบ
10. ข้อใด ไม่ใช่ จุดมุ่งหมายของการอบรมเลี้ยงดูเด็กในปัจจุบัน
- ก. รู้จักการแก้ปัญหา
 - ข. ช่วยเหลือตนเองได้
 - ค. มีความมั่นใจในตนเอง
 - ง. ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่ได้แย้ง
-

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง การอบรมเลี้ยงดู

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่งทั้งต่อครอบครัว ประเทศชาติและโลก ถ้ามนุษย์มีสุขภาพร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาดี สิ่งต่าง ๆ ในสังคมมนุษย์ก็จะเกิดขึ้นมากมาย การอบรมเลี้ยงดู จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ช่วยสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่า

การเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลเพื่อตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจโดยมุ่งเน้นให้เด็กมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรค ไม่เกิดความพิการ อารมณ์แจ่มใส อุปนิสัยดี สติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น เป็นต้น

การอบรม หมายถึง การแนะนำฝึกฝนให้เด็กมีวินัย มุ่งเน้นให้เด็กประพฤติดี มีระเบียบวินัย รู้จักควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ รู้ผิดรู้ชอบ รู้ชั่วรู้ดี รู้ควรไม่ควร มีใจหนักแน่น เป็นต้น

การอบรมเลี้ยงดูต้องกระทำควบคู่กันไปเสมอในเด็กทุกวัย ปัญหาทางกายที่เกิดจากการเลี้ยงดูไม่ถูกต้อง เช่น ปัญหาโรคขาดสารอาหาร ปัญหาโรคติดเชื้อต่างๆ ในเด็ก ปัญหาอุบัติเหตุ เป็นต้น ปัญหาที่เกิดจากการอบรมไม่ถูกต้อง อบรมไม่เป็น เช่น ปัญหาพฤติกรรมของเด็กอันไม่พึงประสงค์ของสังคม จนพ่อแม่ผู้ปกครองเกิดความไม่สบายใจ หรือบางครั้งต้องเดือดร้อนทั้งกายใจและทรัพย์สินเงินทอง เพราะการกระทำของลูก

ในอดีตการอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแลให้กินอิ่ม นอนเป็นเวลา แต่งตัวสะอาดเรียบร้อยกิริยามารยาทดี วานอนสอนง่าย ทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ ขยันขันแข็งช่วยเหลืองานบ้าน ถ้าเป็นลูกผู้หญิงจะฝึกเรื่องการบ้านการเรือนด้วย ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมืองเปลี่ยนแปลงไปมาก ดังนั้นบทบาทการอบรมเลี้ยงดูเด็กต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากเดิมบ้าง ผู้เลี้ยงดูต้องปรับตัวให้ทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ต้องสอนให้เด็กปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากเดิมบ้าง ผู้เลี้ยงดูต้องปรับตัวให้ทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ต้องสอนให้เด็กมั่นใจในตัวเอง แก้ปัญหาต่างๆ ของตัวเองได้ ช่วยตัวเองได้ ผู้เลี้ยงดูจึงต้องใกล้ชิดกับเด็ก เป็นเพื่อนคุยเป็นที่ปรึกษาตอบปัญหาข้อข้องใจของเด็กได้ มีความรู้รอบตัวดี แก้ปัญหาได้อย่างสงบ ใจเย็นอ่อนโยน สร้างบรรยากาศในบ้านให้อบอุ่นด้วยความรัก เพื่อเด็กจะได้รู้สึกอบอุ่นมั่นคง ปราศจากความหวาดกลัว ความรู้สึกอบอุ่นมั่นคงนี้จะเป็นกำลังช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต รู้จักแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างเสรี มีความคิดริเริ่มดี สามารถจัดการแก้ปัญหาด้วยตัวเองและสถานการณ์ต่างๆ ได้

แผนการสอนตามแบบคู่มือของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนที่ 11

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก เป็นการวางพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้แก่สมาชิกของครอบครัวและสังคม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนศึกษา เรื่อง การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็กแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกวิธีการให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็กได้
2. บอกผลการให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็กได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

นอกเหนือจากการเลี้ยงดูแล้ว เด็กยังต้องการความรักและความอบอุ่น ซึ่งไม่มีใครจะสามารถให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็กได้ดีเท่ากับพ่อและแม่ เด็กจะรู้สึกอบอุ่นและเป็นสุขเมื่อพ่อแม่เอาใจใส่ตนและจะรู้สึกเป็นทุกข์ถ้าพ่อแม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน

การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก เป็นหน้าที่อันสำคัญที่พ่อแม่จะต้องเอาใจใส่ การให้ความรักและความอบอุ่น ความเอาใจใส่สนใจแก่บุตรอย่างเพียงพอซึ่งเป็นสัญชาตญาณของพ่อแม่ที่มีต่อลูก และปฏิบัติกันอยู่เป็นประจำ เพราะฉะนั้นพ่อแม่ควรจะประพฤติปฏิบัติตนและแสดงให้ลูกเห็นอย่างชัดเจน เพื่อลูกจะได้เข้าใจตรงกัน และตระหนักแน่ชัดว่า พ่อแม่รักและเป็นที่พึ่งของลูกได้ การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็กเช่นนี้มาตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งทำได้โดยการโอบกอด การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด การให้อาหารที่ถูกหลักอนามัย การฝึกสุขนิสัยในการกิน นอน และถ่ายเป็นเวลา การอบรมบ่มนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก เด็กที่ได้รับความรักและความอบอุ่นจะมีนิสัยอ่อนโยนไม่ก้าวร้าว เชื่อฟังคำสั่งสอนและโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในสังคม ดังนั้นพ่อแม่ควรมีเวลาให้แก่ลูก ๆ บ้าง แม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง ครอบครัวของเปี๊ยะและโซล (ภาคผนวก)
จากกรณีตัวอย่าง ครูถามนักเรียนว่า

- ปัจจัยอะไรที่ทำให้ ค.ญ.เปี๊ยะ และ ค.ช.โซล เป็นเด็กดี
- นักเรียนคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวของ ค.ญ.เปี๊ยะ และ ค.ช.โซล เป็นอย่างไร

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยใช้วิธีการนับใครนับได้เลขใดให้อยู่ในกลุ่มนั้น

2. ให้นักเรียนดูแผ่นใสชุดอิทธิพลของการให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก อย่างไร

2.1 การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในครอบครัวอย่างไร

2.2 การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก ทำได้อย่างไร

2.3 ถ้านักเรียนเป็นพ่อแม่ของเด็กจะมีวิธีการให้ความรักและความอบอุ่นแก่ลูกๆอย่างไร

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอภิปรายจากประเด็นปัญหาดังกล่าวและสรุปผลของการให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เกี่ยวกับการให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก

ชั้นวัดผล

นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

1. กรณีตัวอย่าง
2. แผ่นใสชุดอิทธิพลการให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 11

เรื่อง การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และ X หน้าข้อที่ผิด

-1. เด็กจะรู้สึกอบอุ่นและเป็นสุขเมื่อพ่อแม่เอาใจใส่และดูแลอย่างใกล้ชิด
-2. การที่พ่อแม่ให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก จะทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าว
-3. ปัญหาที่พ่อแม่ทะเลาะกันหรือหย่าร้างกันมีผลทำให้ลูกขาดความอบอุ่นได้
-4. เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี จะไม่เกิดปัญหาทางครอบครัว
-5. การให้ความรักและความอบอุ่นแก่เด็ก ทำได้โดยการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด
การโอบกอด ตลอดจนการอบรมบ่มนิสัยให้แก่อีก

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

6. ข้อใด ไม่ใช่ ปัญหาที่เกิดจากครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น

ก. ด้อย ดิทยาเสพติด	ข. ต่อม เป็นเด็กจรจัด
ค. แด้ม เป็นโสเภณีเด็ก	ง. ตุ่ม มีเพื่อนดิดยา
7. ข้อใดเป็นปัจจัยที่ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความรักและความสามัคคีกัน

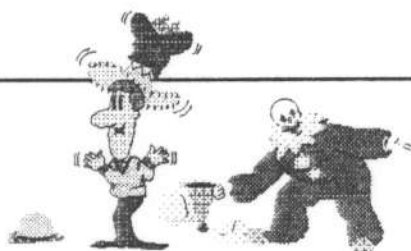
ก. พ่อแม่ตามใจลูกทุกอย่าง	ข. พ่อแม่มีความรักและเข้าใจกัน
ค. พ่อแม่มีอาชีพเดียวกัน	ง. พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับลูก
8. ข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงความรักและความอบอุ่นที่เด็กได้รับมากที่สุด

ก. พ่อแม่ดูแลเอาใจใส่ลูกอย่างใกล้ชิด	ข. คุณยายโอบกอดและหอมแก้มหลาน
ค. พ่อไปทำงานและส่งเงินมาให้ครอบครัว	ง. เด็กอยู่บ้านที่ใหญ่โตและสวยงาม

9. สิ่งสำคัญที่สุดในการเลี้ยงดูเด็กเพื่อให้เด็กเป็นคนดี คือข้อใด
- ก. การกินอาหารที่ถูกหลักอนามัย
 - ข. การสวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม
 - ค. การให้ความรักและความเอาใจใส่
 - ง. การตามใจเด็กทุกอย่างที่เด็กต้องการ
10. “พ่อและแม่ของจอมไปทำงานที่กรุงเทพฯ เป็นเวลา 1 ปีแล้วไม่เคยกลับมาเยี่ยมบ้านเลย ปลอ่ยให้จอมอยู่บ้านกับยายแก่ตามลำพัง ทุกวันนี้จอมติดยาบ้าอย่างร้ายแรง” จากข้อความดังกล่าว นักเรียนคิดว่าจอมติดยาบ้าเนื่องมาจากสาเหตุใดมากที่สุด
- ก. คุณยายรักและตามใจจอมมากเกินไป
 - ข. จอมขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว
 - ค. บ้านของจอมตั้งอยู่ใกล้แหล่งเสื่อมโทรม
 - ง. พ่อแม่ของจอมทะเลาะวิวาทและชกต่อยกัน
-

กรณีตัวอย่าง
เรื่อง
ครอบครัวของเป๊ยะและโซล

บ้านของเป๊ยะและโซล ตั้งอยู่ท้ายหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ทั้งพ่อแม่ของเป๊ยะและโซล ชอบช่วยกันทำงานอย่างขะมักเขม้นในยามว่าง ครอบครัวของเป๊ยะและโซลจึงกลายเป็น ครอบครัวตัวอย่างของหมู่บ้านแห่งนี้ พ่อและแม่ของเป๊ยะและโซล เป็นผู้ที่มียศยาศยดีมีน้ำใจ ต่อญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน ทั้งสองมีความรักความเข้าใจกันเป็นอย่างดี เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็จะปรึกษาหารือกัน เพื่อหาแนวทางแก้ไข พ่อและแม่ให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อ เป๊ยะและโซลเท่าเทียมกันตั้งแต่เล็กจนโต เป๊ยะและโซลจึงกลายเป็นเด็กดี เชื่อฟังพ่อแม่มี สัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และกตัญญูรู้คุณ ในยามว่างพ่อแม่จะ เล่นนิทานที่มีคติสอนใจให้เป๊ยะและโซลฟัง บางทีเป๊ยะและโซลยังนำนิทานที่พ่อแม่เล่าให้ฟัง ไปเล่าให้เพื่อนที่โรงเรียนฟัง เป๊ยะและโซลจึงรักพ่อแม่มาก เด็กทั้งสองจึงมีความคิดตรง กันว่า จะช่วยพ่อแม่ทำงานทุกอย่างด้วยแรงกายแรงใจจนถึงที่สุดและจะเป็นเด็กที่ดีของพ่อแม่ตลอดไป นับว่าเด็กทั้งสองมีความรับผิดชอบในหน้าที่เป็นอย่างดี ทำให้ครอบครัวนี้มีความสุขและราบรื่นด้วยดี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง 1) ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องกระดาษคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
2) ข้อสอบมีทั้งหมด 50 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง

1. คำกล่าวเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกในครอบครัวข้อใดเหมาะสมที่สุด
 - ก. มีลูกหลายๆ คน ยามพ่อแม่เจ็บป่วยจะได้มีคนคอยดูแล
 - ข. มีลูก 2-3 คน ก็พอจะได้เลี้ยงดูส่งเสียได้
 - ค. มีลูกมากๆ โตขึ้นจะได้ช่วยกันทำมาหากิน
 - ง. ไม่มีลูกนั้นดีไม่มีห่วงและไม่เป็นภาระในการเลี้ยงดู
2. การอยู่ร่วมกันในครอบครัวให้มีความสุขได้ ต้องอยู่บนพื้นฐานของสิ่งใดเป็นสำคัญ
 - ก. ความมีระเบียบวินัย
 - ข. ความมานะอดทน
 - ค. ความรักความเข้าใจ
 - ง. ความขยันขันแข็ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3 และข้อ 4

ครอบครัวของจาร์ก มนัส สุวัฒน์ และ ประภาส มีรายได้เท่ากัน แต่ลักษณะของครอบครัวมีสิ่งที่แตกต่างกันคือ

ครอบครัวของจาร์ก เลือกมีบุตรเฉพาะเวลาที่ต้องการ เว้นระยะห่างของการมีบุตรพอสมควร จำกัดจำนวนบุตรให้เหมาะสมกับฐานะ เลี้ยงดูและให้การศึกษาบุตรอย่างดี

ครอบครัวของมนัส ไม่จำกัดจำนวนบุตร ปล่อยให้ไปตามพรหมลิขิตจนกว่าแม่จะหมดภาวะเจริญพันธุ์ เลี้ยงดูและให้การศึกษาถึงที่สุด

ครอบครัวของสุวัฒน์ ไม่จำกัดจำนวนบุตร ลูกเกิดหัวปีท้ายปี ปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ การเลี้ยงดูและให้การศึกษาไม่ดีเท่าที่ควร

ครอบครัวของประภาส มีบุตร 2 คน เลี้ยงดูและให้การศึกษาเป็นอย่างดี

3. จากข้อความที่กล่าวมา นักเรียนคิดว่าครอบครัวใดน่าจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุด
 - ก. ครอบครัวของมนัส - จารึก
 - ข. ครอบครัวของจารึก - ประภาส
 - ค. ครอบครัวของสุพัฒน์ - ประภาส
 - ง. ครอบครัวของมนัส - สุพัฒน์
4. ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้าครอบครัว จะเลือกปฏิบัติตามครอบครัวของใครที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด
 - ก. ครอบครัวของมนัส
 - ข. ครอบครัวของสุพัฒน์
 - ค. ครอบครัวของมนัส - สุพัฒน์
 - ง. ครอบครัวของจารึก - ประภาส
5. หากสภาพต่างๆ คล้ายคลึงกัน นักเรียนคิดว่าครอบครัวใดเหมาะสมที่สุดระหว่าง จำนวนบุตร กับรายได้
 - ก. ครอบครัวที่มีบุตร 2 คน มีรายได้ 5,000 บาท
 - ข. ครอบครัวที่มีบุตร 3 คน มีรายได้ 6,000 บาท
 - ค. ครอบครัวที่มีบุตร 4 คน มีรายได้ 7,000 บาท
 - ง. ครอบครัวที่มีบุตร 5 คน มีรายได้ 8,000 บาท
6. “หญิงก็ได้ ชายก็ดี มีแค่สอง” จากข้อความนี้ เป็นการชักชวนให้สามีภรรยามีการวางแผนครอบครัวอย่างไร
 - ก. มีลูกน้อย
 - ข. ไม่ควรมีลูก
 - ค. มีลูกตามฐานะของเศรษฐกิจ
 - ง. มีลูกมากๆ จะได้ช่วยกันทำงาน

7. สมรักษ์กับสมศรีแต่งงานกันเมื่อ 2 ปีก่อน และมีลูกด้วยกัน 1 คน สมรักษ์มีอาชีพขับรถสามล้อ ส่วนสมศรีมีอาชีพรับจ้างซักผ้า เขาทั้งสองคิดจะมีลูกเพิ่ม นักเรียนคิดว่าเขาควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด
 - ก. ฐานะทางเศรษฐกิจ
 - ข. สิ่งแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่
 - ค. ระยะทางไปโรงพยาบาล
 - ง. บุคลิกลักษณะของคนเลี้ยงดู
8. การมีสมาชิกเพิ่มขึ้นในครอบครัว สร้างปัญหาเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. แม่สนใจลูกๆ น้อยลง
 - ข. ค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้น
 - ค. หัวหน้าครอบครัวมีความสุข
 - ง. ลูกๆ ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่
9. วิธีแก้ปัญหการเพิ่มของสมาชิกในครอบครัววิธีใดดีที่สุด
 - ก. ไม่แต่งงาน
 - ข.คุมกำเนิด
 - ค. ศึกษาต่อในระดับสูง
 - ง. ถ้าแต่งงานก็ไม่ควรมีบุตร
10. คำกล่าวที่ว่า “ลูกมากจะยากจน” นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้อหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. เห็นด้วย เพราะทำให้มีประชากรที่อยู่ในวัยเด็กมากกว่าวัยผู้ใหญ่
 - ข. เห็นด้วย เพราะทำให้เพิ่มภาระการเลี้ยงดูและเสียค่าใช้จ่ายในครอบครัว
 - ค. ไม่เห็นด้วย เพราะถ้ามีลูกน้อยเกินไป จะทำให้ขาดแรงงานในครอบครัว
 - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะยังมีลูกมากยิ่งขึ้นเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว
11. ข้อใด ไม่ใช่ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับครอบครัวที่มีสมาชิกมาก
 - ก. ลูกๆ ชอบทะเลาะเบาะแว้งกัน
 - ข. แม่มีเวลาสนใจลูกคนใดน้อยลง
 - ค. ลูกๆ ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ทำ
 - ง. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น

12. เหตุใด จึงควรมีการวางแผนครอบครัว
- ก. เพื่อป้องกันให้ประเทศมีความมั่นคง
 - ข. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในท้องถิ่น
 - ค. เพื่อป้องกันความเดือดร้อนทางการเมือง
 - ง. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในครอบครัว
13. ข้อใดเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ดีที่สุด
- ก. การวางแผนครอบครัว
 - ข. หัวหน้าครอบครัวขยันหาเงินเพิ่มขึ้น
 - ค. อบรมลูกๆ ให้รู้จักหน้าที่ของตนเอง
 - ง. ลูกๆ ขาดโรงเรียนเพื่อหางานทำพิเศษ
14. การเลือกซื้อหรือใช้จ่ายอะไรก็ตาม ควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ
- ก. สถานที่จำหน่าย
 - ข. สภาพของสังคม
 - ค. เศรษฐกิจภายในครอบครัว
 - ง. ความสะดวกในการจัดซื้อ
15. ข้อใดที่แสดงว่ามีความเข้าใจในการเลือกซื้ออาหารที่ถูกต้องที่สุด
- ก. ซื้อครั้งละจำนวนมาก
 - ข. รู้ราคาในท้องตลาดก่อน
 - ค. สำนักรวราคาก่อนการตัดสินใจ
 - ง. เลือกซื้อให้ถูกต้องตามฤดูกาล
16. ของใช้ชนิดใด ไม่จำเป็นต้องซื้อไว้ใช้ทุกคน
- ก. ที่เหลาคนสอ
 - ข. สมุดปากกา
 - ค. ผ้าเช็ดหน้า
 - ง. เสื้อผ้า

17. นักเรียนควรใช้หลักข้อใดในการเลือกซื้อสินค้า
 - ก. ซื้อของที่มือของแถม
 - ข. ซื้อของโดยไม่ต่อราคา
 - ค. ซื้อของเป็นโหลดีกว่าซื้อปลีก
 - ง. ซื้อของเงินผ่อนดีกว่าซื้อเงินสด

18. วิธีแก้ปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัวที่ดีที่สุดคือข้อใด
 - ก. มีความซื่อสัตย์สุจริต
 - ข. มีความขยันหมั่นเพียร
 - ค. มีความเมตตากรุณา
 - ง. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

19. ข้อใดเป็นการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่เหมาะสมที่สุด
 - ก. แบ่งเงินเดือนเป็นรายได้ รายจ่าย และเงินออม
 - ข. แบ่งเงินเดือนเป็นรายจ่าย ค่ายา และเบ็ดเตล็ด
 - ค. แบ่งเงินเดือนเป็นรายได้ รายจ่าย และเงินการกุศล
 - ง. ฝากเงินเดือนกับธนาคาร แล้วค่อยๆ เบิกมาใช้ทีละน้อย

20. ข้อใดถือได้ว่าเป็น การใช้จ่ายเกินฐานะ
 - ก. ป้อมมีเงิน 10 บาท ซื้อไม้บรรทัด 5 บาท ซื้อปากกา 7 บาท
 - ข. แป้งมีเงิน 50 บาท ซื้อขนม 15 บาท เสียค่าเล่นเกมคอมพิวเตอร์ 25 บาท
 - ค. ปุ่มมีเงิน 100 บาท นำไปหยอดกระปุกออมสิน 22 บาท ซื้อหนังสือ 50 บาท
 - ง. ป้อมมีเงิน 500 บาท ซื้อรองเท้า 250 บาท ซื้อกระเป๋านักเรียน 150 บาท

21. การใช้จ่ายเกินฐานะจะมีผลอย่างไร
 - ก. ไม่มีใครดูแลกว่าเราหากจน
 - ข. ถูกพ่อแม่ดุหรือให้หาเงินได้ก่อน
 - ค. ทำลายความสุขของตนเองและครอบครัว
 - ง. ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีงานทำที่ดีขึ้น

22. ครอบครัวที่จะมีฐานะทางเศรษฐกิจดีได้ สมาชิกในครอบครัวควรปฏิบัติในสิ่งใดที่สำคัญที่สุด
- รู้จักวางแผนในการทำงานให้เป็นระบบ
 - รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละครั้ง
 - รู้จักการเป็นผู้ให้และผู้รับอย่างสม่ำเสมอ
 - รู้จักประพฤติดนให้อยู่ในศีลธรรมอันดี
23. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายประจำวัน
- ใช้จ่ายได้พอดีกับฐานะของครอบครัว
 - วางแผนการใช้จ่ายสิ่งที่จำเป็นได้ถูกต้องเหมาะสม
 - สามารถเตรียมเงินไปใช้จ่ายได้พอกับความต้องการ
 - ครอบครัวเกิดความสับสนในการใช้จ่าย
24. นักเรียนคิดว่าการปฏิบัติงานในลักษณะใดที่จะทำให้เศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น
- น้องสาวช่วยแม่ทำกับข้าวทุกวัน
 - พี่ชายซ่อมแซมโต๊ะเก้าอี้ที่ชำรุด
 - พ่อใช้เวลาว่างขายหนังสือพิมพ์
 - แม่นำเสื้อผ้าเก่ามาดัดแปลงใหม่
25. นักเรียนสามารถช่วยครอบครัวแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้อย่างไร
- ปิดไฟอ่านหนังสือ
 - ใช้จ่ายอย่างประหยัด
 - รับจ้างเป็นกรรมกรก่อสร้าง
 - ไม่รับประทานอาหารกลางวัน
26. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุด
- การมีเงินมากๆ ช่วยให้ครอบครัวมีความสุข
 - มารดาเท่านั้นที่ควรอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูบุตรของตน
 - ครอบครัวที่ดี สมาชิกทุกคนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัว
 - ไม่ควรคบเพื่อนบ้านเพราะจะทำให้เกิดปัญหายุ่งยากในภายหลัง

27. นักเรียนควรปฏิบัติตนต่อครอบครัวอย่างไรที่สำคัญที่สุด
- ก. คอยให้คำปรึกษาพ่อแม่
 - ข. ประพฤติตนเป็นคนดี
 - ค. ดำเนินชีวิตตามอย่างพ่อแม่
 - ง. เลือกทำงานบ้านเฉพาะตนถนัด
28. นักเรียนคิดว่างานใดที่ลูกๆ สามารถช่วยเหลืแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ได้เหมาะสมที่สุด
- ก. ช่วยพ่อแม่วางแผนครอบครัว
 - ข. ช่วยทำความสะอาดบ้านเรือน
 - ค. ช่วยกำหนดรายจ่ายในครอบครัว
 - ง. ช่วยออกงานสังคมแทนพ่อแม่
29. หน้าที่และบทบาทของสมาชิกที่จะต้องปฏิบัติต่อสังคมที่สำคัญที่สุดคือข้อใด
- ก. ช่วยสร้างถนนและขุดลอกคูคลอง
 - ข. ช่วยกันรักษาความปลอดภัยในชุมชน
 - ค. ช่วยพัฒนาการศึกษาและพัฒนาอาชีพ
 - ง. ประพฤติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน
30. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง
- ก. สังคมดีช่วยให้ครอบครัวดีไปด้วย
 - ข. ครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
 - ค. ครอบครัวดีไม่สามารถทำให้สังคมดีตามได้
 - ง. สมาชิกในครอบครัวมีส่วนสำคัญที่ทำให้ครอบครัวดี
31. การช่วยเหลือสังคม จะเกิดผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งใดเป็นสำคัญ
- ก. ความร่ำรวยของประชาชน
 - ข. ประชาชนมีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น
 - ค. กำหนดแผนปฏิบัติงานที่มีขั้นตอนในการพัฒนาที่ถูกต้อง
 - ง. การเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวมของประชาชน

32. ข้อใดถือได้ว่าเป็นการช่วยปรับปรุงและพัฒนาสังคมของคน
- ก. บุคคลลูกตอง
 - ข. ปลุกบ้านใหญ่โต
 - ค. สร้างรั้วบ้านที่สวยงาม
 - ง. ทำถนนเข้าบ้านตนเอง
33. หน้าที่ที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติต่อสังคมโดยหลักเลียงไม่ได้ คือข้อใด
- ก. ปฏิบัติตนตามกฎหมายของบ้านเมือง
 - ข. สร้างถนน บุคคลตอง ปลุกต้นไม้
 - ค. ทำความสะอาดบ้านเรือนและชุมชน
 - ง. รักษาขนบทำเนียมประเพณีของท้องถิ่น
34. ปัญหาของสังคมในปัจจุบัน นักเรียนคิดว่าเกิดจากสถาบันใดมากที่สุด
- ก. ศาสนา
 - ข. ชุมชน
 - ค. ครอบครัว
 - ง. โรงเรียน
35. นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุสำคัญ อันดับแรก ที่ทำให้เด็กกระทำผิดในลักษณะต่างๆ ในปัจจุบัน
- ก. สภาพครอบครัวที่ยากจน
 - ข. ที่อยู่อาศัยใกล้แหล่งเสื่อมโทรม
 - ค. ขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว
 - ง. ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนเป็นแรงจูงใจ
36. นักเรียนคิดว่าสังคมจะยุ่งเหยิง ถ้าขาดคุณธรรมในข้อใดมากที่สุด
- ก. ความมัธยัสถ์
 - ข. ความมีวินัย
 - ค. ความกล้าหาญ
 - ง. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

37. “สมพงษ์ มีความทุกข์ เพราะขาดความรัก ความอบอุ่น พ่อแม่ก็หย่าร้างกัน สถานที่อยู่อาศัยเป็นแหล่งเสื่อมโทรม ซึ่งมีทั้งผู้ค้าและผู้ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก สมพงษ์ไม่ทราบว่าจะแก้ปัญหาคความทุกข์ของตนได้ จึงหันมาพึ่งยาเสพติด” จากข้อความดังกล่าว นักเรียนคิดว่า สมพงษ์ ติดยาเสพติดจากสาเหตุใดมากที่สุด
- ครอบครัว
 - สังคม
 - โรงเรียน
 - การว่างงาน
38. ปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างมนุษย์ให้มีคุณค่ามากที่สุดคือข้อใด
- เงินทอง
 - ที่อยู่อาศัย
 - การอบรมเลี้ยงดู
 - เครื่องอำนวยความสะดวก
39. ข้อใดให้ความหมายของคำว่า “การอบรม” ได้ถูกต้องที่สุด
- การตอบสนองของความต้องการ
 - การควบคุมความประพฤติของเด็ก
 - การให้ความรักความอบอุ่นกับเด็ก
 - การฝึกฝนให้เด็กมีวินัยในตนเอง
40. ข้อใด ไม่ใช่ ผลดีของการเลี้ยงลูกด้วยนมมารดา
- ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายไปในตัว
 - ทำให้เด็กได้รับความปลอดภัยสูง
 - สร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่เด็ก
 - ช่วยให้มารดาทำงานได้คล่องตัวขึ้น

41. นักเรียนคิดว่า การกระทำของบุคคลใดที่เกิดจากการอบรมเลี้ยงดูที่ สอดคล้อง กับสภาพ ปัจจุบันมากที่สุด
- คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้
 - ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่ได้แย้ง
 - เป็นผู้ที่มีกิริยามารยาทเรียบร้อย
 - เป็นคนขี้อายและไม่กล้าแสดงออก
42. “ควรปล่อยให้เด็กทารกร้องไห้บ้าง” จากข้อความนี้ นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
- เห็นด้วย เพราะเป็นการฝึกให้เด็กออกเสียงเริ่มแรก
 - เห็นด้วย เพราะเป็นการช่วยผายปอดให้เด็กไปในตัว
 - ไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้เด็กเหนื่อยและอ่อนเพลีย
 - ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการสร้างความรำคาญให้แก่ครอบครัว
43. นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดจึงต้องใช้ผ้าอ้อมหรือผ้าขนหนูห่อหุ้มร่างกายเด็กทารกอยู่เสมอในระยะแรกๆ
- เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กคันแรง
 - เพื่อให้เด็กได้รับความอบอุ่น
 - เพื่อป้องกันสายลมและแสงแดด
 - เพื่อช่วยขับปัสสาวะและอุจจาระ
44. นักเรียนคิดว่าบุคคลใดสาริดการอุ้มเด็กทารกได้ถูกต้องที่สุด
- พงษ์ศักดิ์ ยกเด็กขึ้นพาดบนบ่า
 - ภาคภูมิ ยกเด็กขึ้นกอดไว้ทั้งลำตัว
 - สมรักษ์ เอาเด็กเข้าสะเอวไว้ข้างใดข้างหนึ่ง
 - วิชัย เอามือซ้ายซ้อนใต้คอเด็ก มือขวาซ้อนก้นแล้วยกขึ้น
45. นักเรียนคิดว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการเลี้ยงดูและการอบรมเด็ก เพื่อให้เด็กมี คุณภาพที่ดีคือข้อใด
- การมีบ้านหลังใหญ่และทันสมัย
 - การให้ความรักและความอบอุ่น
 - พ่อแม่ต้องร่ำรวยและมีงานทำที่ดี
 - ครูในโรงเรียนเท่านั้นพ่อแม่ไม่เกี่ยว

46. นักเรียนคิดว่าการกระทำในข้อใด เป็นสิ่งที่พ่อแม่ควรประพฤติปฏิบัติมากที่สุด เพื่อเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีงามให้ลูกๆ ได้ดำเนินรอยตาม
- ก. กระทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี
 - ข. ตามใจลูกทุกอย่างให้มากที่สุด
 - ค. ออกงานสังคมเพื่อให้ลูกปฏิบัติตาม
 - ง. ทำตัวให้เหนือคนอื่นจะได้มีคนเกรงกลัว
47. การที่ลูกประพฤตินั้น ไม่ดีหรือไม่เหมาะสมนั้น นักเรียนคิดว่าน่าจะมาจากสาเหตุใดมากที่สุด
- ก. ครอบครัวนั้นมีฐานะที่ยากจน
 - ข. เด็กมีนิสัยที่ไม่ดีมาตั้งแต่เกิด
 - ค. ขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว
 - ง. พ่อแม่ให้ความรักแก่ลูกๆ มากเกินไป
48. นักเรียนคิดว่าบุคคลใด น่าจะเป็น หัวหน้าครอบครัว ที่เหมาะสมที่สุด
- ก. แดง ทำงานบ้านทุกอย่างแทนลูกๆ
 - ข. คำ ชักถามการบ้านลูกๆ ก่อนเข้านอน
 - ค. ขาว ตามใจลูกทุกอย่างที่ลูกต้องการ
 - ง. เขียว ออกบวชเพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัว
49. “ถ้าพ่อแม่ดี ลูกๆ ย่อมจะดีไปด้วย” จากคำกล่าวนี้ สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด
- ก. ดีวัวกระทบคราด
 - ข. เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง
 - ค. ลูกไม้ย่อมหล่นไม่ไกลต้น
 - ง. เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม
50. บุคคลต่อไปนี้ ใครน่าจะมาจากครอบครัวที่ได้รับความอบอุ่นมากที่สุด
- ก. สมพร ชอบรังแกเพื่อนๆ
 - ข. สมปอง ชอบนั่งเหม่อลอย
 - ค. สมศักดิ์ ชอบช่วยเหลือคนอื่น
 - ง. สมควร ชอบถกเถียงขโมยน้อย
-

1. ข	26. ก
2. ค	27. ข
3. ข	28. ข
4. ง	29. ง
5. ก	30. ค
6. ก	31. ง
7. ก	32. ก
8. ข	33. ก
9. ข	34. ค
10. ข	35. ค
11. ง	36. ข
12. ง	37. ก
13. ก	38. ค
14. ค	39. ง
15. ง	40. ง
16. ก	41. ก
17. ค	42. ข
18. ข	43. ข
19. ก	44. ง
20. ก	45. ข
21. ค	46. ก
22. ข	47. ค
23. ง	48. ข
24. ค	49. ค
25. ข	50. ค